

ΟΙ ΠΙΣΤΟΙ ΠΟΥ ΧΟΡΕΥΟΥΝ ΕΠΑΝΩ

Παράδοξοι θρησκευτικά τελεταί εις τὸ Μπεϊλγκαρι τῆς Βουλγαρίας ὅπου

— Πρέπει νὰ πᾶτε νὰ τοὺς ἴδητε! μοῦ εἶχαν εἰπῆ εἰς τὴν Σόφιαν. Ἐνε ἓνα ἔθιμον πού ἐκλείπει, Ἄλλοτε εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ χωριά τῆς Βουλγαρίας ἐχόρευαν ἐπάνω στὰ ἀναμμένα κάρβουνα. Τώρα μόνον κἀτὶ φενατικοὶ γέροι μένουν πιστοὶ εἰς τὴν παράδοξον θρησκευτικὴν παράδοξον.

Γεμάτοι σκεπτικισμὸν ἐπήραμε τὸ τραῖνο πού θὰ μᾶς ἔφερε μέχρι τοῦ Πύργου, ἐπὶ τῆς Μαύρης Θαλάσσης.

στρώμα ἀπὸ ἀναμμένα κάρβουνα, εἰς τὸ κέντρον τῆς μικρᾶς πλατείας τοῦ χωρίου.

Τὸ παράδοξον αὐτὸ ἔθιμον, πού διατηρεῖται ἀπὸ αἰῶνα, ἔχει σκοτεινὴν τὴν καταγωγήν. Κανείς ἀπὸ τοὺς κατοικοῦς τοῦ Μπεϊλγκαρι δὲν ἤμπορεῖ νὰ τὸ ἐξηγήσῃ. Γεγονὸς εἶνε πάντως ὅτι οἱ ἐνεστινᾶρις ἄλλοτε ἦσαν πολλοὶ, ἀλλὰ τώρα ὀλιγότεροι. Ἐνε σπάνιοι οἱ νέοι πού δέχονται νὰ περι-

μινον τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην.

✽

Ὁ ἥλιος δὲν εἶχεν ἀκόμα δύσει, ὅταν οἱ γέροντες ἐνεστινᾶρις καθιθύνθησαν εἰς τὴν μικρὰν ἐκκλησίαν ἀκολουθούμενοι ἀπὸ ὀλιγοριθμὸν ὁμάδα νέων. Γοιυπετεῖς ἔμπρὸς εἰς τὰ εἰκονίσματα προσεύχονται καὶ προσκλίνουν ἀδιακόπως, καὶ σιγά-σιγά, τοὺς κυρτεῖ εὐλαδῆς ἔκστασις.

Μέχρις οὗτο νικτώση, αἱ προσευχαὶ ἐξακολουθοῦν, καὶ ἐν τῷ μεταξύ μία τεραστία φωτιά εἰς τὴν πλατείαν τοῦ χωρίου τροφοδοτεῖται συνεχῶς μὲ ξηρὰ καυσόξυλα. Ἐνας γέρον ἐρχεται καὶ ἀνασκαλεῖ τὰ κατακόκινα κάρβουνα τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς πού οἱ φλόγες μικραίνουν. Μὲ τὴν σφίθειαν ἐνὸς κλάδου, ἀπλώνει τὰ ἀναμμένα κάρβουνα καὶ σχηματίζεται ἕτσι ἓνας πύρινος στίβος, ἐπάνω εἰς τὸν ὁποῖον θὰ τελεσθῆ τὸ μυστήριον. Ταυτοχρόνως, γύρω ἀπὸ τὰ κάρβουνα ἀπλώνει ἓνα στρώμα ἀπὸ λεπτὸ ἄλατι. Διὰ πιστοὶ ἐνεστινᾶρις πού θὰ ἔλθουν σὲ λίγο φωνάζουντες ἀργά, θὰ κάμουν πρῶτα τὸν γύρον τῆς φωτιάς, περιπατοῦντες ἀνυπόδητοι ἐπάνω εἰς τὸ ἄλατι. Ἐπειτα, παραλαμβάνουν ἕκαστος τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου, θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν πύρινον στίβον, διὰ νὰ ἐκτελέσῃ ἓνα εἶδος ἱεροῦ χοροῦ, τὸν ὁποῖον τὰ πῆρῃ τῶν πιστῶν θὰ παρακολουθήσουν μὲ κατάνυσιν καὶ μὲ κάποιο μυστικοπαθὲς δέος...

Αἱ εἰκόνες φερόμεναι ἀπὸ νέους τοῦ χωρίου κομίζονται εἰς τὸν τόπον τῆς ἱεροτελεστίας.

Ἀπὸ ἐκεῖ μὲ ἓνα παλαιὸν αὐτοκίνητον πού ἔτρεχε εἰς ἓνα ἀνώμαλον δρόμον, διηλύσαμεν 80 χιλιόμετρα πρὸς νότον, μὲ κατεύθυνσιν τὰ τουρκικὰ ἀνὰ ἄνα, διὰ νὰ φθάσαμεν εἰς τὸ Μπεϊλγκαρι, μικρὸν χωρίον, χαμένον μέσα εἰς τὰ ὠραιότερα δάση τῆς βουλγαρικῆς Στράντζας.

Τὸ Μπεϊλγκαρι, ἀπομονωμένον εἰς αὐτὴν τὴν γωνίαν τῆς Μαύρης Θαλάσσης, δίχως δρόμους, δίχως ἐπικοινωνίαν, διετήρησε τὰς παραδόσεις του. Εἰς τὸν μικρὸν του λιμένα μερικά τουρκικὰ ἱστιοφόρα ἀναμένουν νὰ φορτώσῃν ξυλάνθρακα, διὰ τὴν Σταμπούλ. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ κάρβουνα, πού ἐρχονται καὶ φεύγουν, καμμίαν ἄλλην ἐπικοινωνίαν δὲν φαίνεται νὰ ἔχη μὲ τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον. Μόνον κατὰ τὸν Μάιον καὶ τὸν Ὀκτώβριον, ὅποτε ἐορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ τῆς Ἁγίας Ἐλένης, καθὼς καὶ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τὸ Μπεϊλγκαρι συγκεντρώνει ἐπισκέπτας ἀπὸ τὰς γύρω περιφερείας. Διότι κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς, οἱ πιστοὶ ἐνεστινᾶρις, πού προσεύχονται καθ' ὅλον τὸ ἔτος, περιπίπτουν εἰς θρησκευτικὴν ἔκστασιν καὶ φέροντες τὰς ἁγίας εἰκόνας, δηματίζουν μὲ γυμνά πόδια ἐπάνω εἰς ἓνα

Μετὰ τὸν χορὸν ἐπὶ τῆς πυρᾶς, οἱ ἐνεστινᾶρις παρακλῆνται εἰς ἓνα λιτὸν δεῖπνον.

πατήσουν ἐπάνω εἰς τὴν φωτιάν, μολοῦντι οἱ γεροντότεροι πού τηροῦν πιστῶς τὸ ἔθιμον, τοὺς θεβαιώνουν ὅτι οἱ ἅγιοι θὰ τοὺς προστατεύσουν ὀπισθόητοι ἀπὸ τὰ ἐγκαύματα. Διότι, πράγματι, οἱ ἐνεστινᾶρις πιστεύουν ὅτι συντελεῖται κάποιο θαῦμα. Ἡ ἁγία εἰκόνα πού κρατοῦν ἐξουδετερώνει τὸ πῦρ καὶ τὰ πόδια, ἀντὶ νὰ καοῦν, αἰσθάνονται τὴν ἴδιαν περίπου δρῶσον, τὴν ὁποῖαν ἠσθάνθησαν καὶ οἱ τρεῖς διβλικοὶ παῖδες ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὴν κά-

Ἐνας-ἓνας, οἱ ἐνεστινᾶρις, ἀφοῦ δηματίζουν ἐπ' ἀρκετὸν ἐπάνω εἰς τὸ στρώμα τοῦ ἄλατος, θὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν φωτιά. Τὸ θέαμα εἶνε πράγματι ὑποβλητικόν. Εἰς τὴν σκοτεινὴν πλατείαν, τὰ ἀναμμένα κάρβουνα σκορπίζουν μίαν ὑπέριθρον ἀνάμνην, ἐνῶ αἱ φλόγες ἀπὸ τὴν φωτιά, πού ἐξακολουθεῖ νὰ καίη ἐκεῖ κοντὰ, φωτίζουν μὲ βεγαυαλῆς λάμψεις τὰ ἔκστατικά πρόσωπα τῶν πιστῶν.

Ἡ ἱεροτελεστία σὲ λίγο τελειώνει.

ΕΙΣ ΤΑ ΑΝΑΜΜΕΝΑ ΚΑΡΒΟΥΝΑ

οι ανυπόδητοι «νεστινάρι» βηματίζουν επί της πυράς δίχως νά καίονται

Πάντοτε ανυπόδητοι, οι «νεστινάρι» των οποίων τα πόδια δεν έχουν πάθει απόλύτως τίποτε, κατευθύνονται εις τόν περίβολον τής εκκλησίας. Ήρεμοι, ώσαν νά επιστρέφουν από τήν καθημερινήν έργασίαν των, συγκεντρώνεται άνδρες καί γυναίκες εις ένα δειπνον συναδελφωτικόν. Έπάνω εις τό χώμα, στρώνεται ένας πολυχρωμος έγχώριος τάπης καί ένα χονδροειδές τραπέζο-μάνδηλον. Τό δειπνον είνε λιτόν: ψωμί, γιαούρτι, τυρί, αυγά. Οι «νεστινάρι» είνε σοβαροί καί εύτυχεις, διότι έπετέλεσαν τό θρησκευτικόν καθήκον των. Μετά τό δειπνον, θά ψάλλουν μερικα θυσαντινά τροπάρια, εις τά όποια προστίθεται άδιόριστος ή μελανχολική καί μακροσύρτος μελαγχολία τής Άναστελής. Καί έπειτα, θά πλύνουν τούς γυμνούς πόδας των, οι όποιοι δουλήσει του Άγίου δεν έκάησαν με καθήγια σμένον ύδωρ εις τό όποιον άναμιγνύεται καί έλίγον ροδόσταγμα.

Έπί έν έτος, οι «νεστινάρι» που έπάτησαν τήν φωτιάν, θά θεωρούνται σεβασμία καί θεοφώτιστα πρόσωπα. Θα καλούνται εις τάς οικίας των πασχόντων δια νά θέσουν τόν πόδα των επί του άσθενοϋς. Πρό του θρισμού, θά πρέπει ενά πατήσουν τά σπαρτά». Καί κατά τήν τέλει των γάμων θά τούς καλούν νά βάλλουν πρώτοι τό πόδι των στό στίτι τής νύμφης δια νά τής φέρουν γούρι,

Πόθεν προέρχεται τό έθιμον αυτό; Κανείς δεν τό γνωρίζει. Θα προέρχεται ίσως από τήν μακρινήν Άσίαν. Τό μόνον βέβαιον είνε ότι τό έθιμον αυτό τηρείται από άμνημονεύτων ετών.

Η παράδοξος ιεροτελεστία των «νεστινάρι» διακινεί μίαν γιλιετή π-

Ο χορευτής προχωρεί έπάνω εις τά άναμμένα κάρβουνα καί βηματίζει επ' αυτών δίχως νά καίονται τά γυμνά πέλματα των ποδών του.

στην: Αυτοί οι άνδρες, που ανυπόδητοι χορεύουν εκατοντάκι έπάνω εις τά άναμμένα κάρβουνα, εξαγοράζουν τάς άμαρτίας των, καθώς καί τας άμαρτίας τής ολόκληρης. Καί είνε τόσοσ ό φανατισμός των, που φάνει πολλάκις εις σημείον παροξισμού, ώστε κανικάου τόν φόβον προς τήν φωτιάν, που είνε ένας από τούς πλέον βαθείς καί πλέον ένστικτώδεις του ανθρώπου.

Ανυπόδητος ή γραία «νεστινάρι» φέρουσα τήν εικόνα του Άγίου Κωνσταντου, βηματίζει άνέτως έπάνω εις τά άναμμένα κάρβουνα.

Πώς τώρα τά πόδια των δεν καίονται; Υπάρχει ή εξήγησις του φαινομένου, που λύει τό μυστήριον. Τήν εξήγησιν μάς τήν δίδει τό άλάτι. Προτού οι «νεστινάρι» εισέλθουν εις τόν πυρίνον στίβον, βηματίζουν όπως είδαμε επί αρκετά λεπτά εις τό άλάτι. Εις τά πέλματα των ποδών προσκολλάται τότε ένα λεπτόν στρώμα άλατος, τό όποιον με τούς άτμούς που παράγει, άπομονώνει επί τινά λεπτά, (δσον ακριβώς διαρκούν καί οι βηματισμοί επί τής πυράς), τά γυμνά πόδια από τά άναμμένα κάρβουνα, τά όποια είνε κόκκινα, αλλά δεν άναδίδουν φλόγας. Ας σημειωθί ότι τό άλας χρησιμοποιείται προς τόν αυτόν σκοπόν καί εις τήν Ιαπωνίαν, όπου οι θρησκευτικοί χοροί επί τής πυράς άποτελούν μίαν από τάς πλέον κατασκευτικές ιεροτελεστίας. Διάσημοι επιστήμονες που καταπλάγησαν «κατ' άρχάς με τό φαινόμενον, κατώρθωσαν μετά μελέτας καί πειράματα νά εξηγήσουν διατί οι Ιάπωνες ιερείς εξέρχονται από τήν πυράν δίχως τό παραμικρόν έγκαυμα εις τά πόδια. Είνε όμως άγνωστον άν καί οι ίδιοι γνωρίζουν τόν άπομονωτικόν ρόλον του άλατος, ίσως νά έκληροδότησαν αυτήν τήν πίστιν από τούς προγόνους των, καί εξακολουθούν νά πιστεύουν ότι οι Θεοί τούς προστατεύουν από τό πύρ.

Τήν ίδίαν συγκινητικήν πεποιθήσιν έχουν ακριβώς καί οι «νεστινάρι» του Μπειλγκαρι. Καί όταν τολμούν νά πατήσουν γυμνόποδες εις τήν φωτιάν, είνε βέβαιοι ότι τούς σώζει ή πίστις, που είνε Ικανή νά μετακινήσθ καί ά-

A. GIRARD

(Φωτογραφία του κ. Μπόν τσο Καραστογιάνωφ)